IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Petycji**
(nr 31)
z dnia 15 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 31)

15 października 2020 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– odpowiedź Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na dezyderat nr 29 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów;

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263 ze zm.) w zakresie art. 39 (BKSP-145-IX-81/20);

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.) w zakresie zniesienia zakazu stosowania kar cielesnych wobec małoletnich (BKSP-145-IX-85/20);

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2019 r. poz. 1810) w zakresie art. 35 ust. 3 (BKSP-145-IX-86/20);

– petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) w zakresie art. 458^{2}, art. 479^{55} i art. 479^{66} oraz zmiany ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785 ze zm.) w zakresie art. 95 ust. 1 pkt 7 oraz art. 104 ust. 2 (BKSP-145-IX-87/20);

– petycję w sprawie zmiany art. 59 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2019 r. poz. 2086 ze zm.) poprzez umożliwienie zmiany nazwiska osobie, której małżonek zmarł po wystąpieniu przez któregokolwiek z małżonków o orzeczenie rozwodu, a przed jego orzeczeniem (BKSP-145-IX-88/20);

– petycję w sprawie zmiany art. 24 § 3 oraz art. 921 § 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.) w zakresie odwołania do prawa własności intelektualnej (BKSP-145-IX-89/20).

W posiedzeniu udział wzięli: **Iwona Michałek** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Przewalska** dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Ostrowska-Prażmowska** naczelnik Wydziału Rejestracji Stanu Cywilnego w Departamencie Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Krzysztof Pater** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał**, **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Szanowni państwo, witam i otwieram 31. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. Informuję, że posiedzenie jest prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Informuję również, że zgłoszenia do zabierania głosu w dyskusji przez posłów należy wysyłać na adres poczty elektronicznej Komisji do Spraw Petycji. Ponownie proszę wszystkich z państwa o zachowanie wszelkich wymogów ostrożności, bezpieczeństwa wobec skali epidemii i wynikających z niej zagrożeń. Informuję także, że posłowie członkowie Komisji obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów.

Przystępujemy do stwierdzenia kworum. Proszę wszystkich z państwa obecnych na sali, a także uczestniczących w posiedzeniu zdalnie o przyciśnięcie dowolnego przycisku w systemie do głosowania, abyśmy mogli potwierdzić, ilu członków Komisji uczestniczy w posiedzeniu.

Dziękuję. Zgodnie z informacją z sekretariatu Komisji 14 posłów potwierdziło uczestnictwo w posiedzeniu. Stwierdzam kworum wymagane regulaminem Sejmu do prawidłowego prowadzenia obrad i podejmowania decyzji.

Szanowni państwo, porządek dzisiejszego posiedzenia, zwołanego na mój wniosek przez panią marszałek, obejmuje następujące sprawy: w punkcie pierwszym rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki społecznej na dezyderat nr 29 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów; w punkcie drugim rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych w zakresie art. 39; w punkcie trzecim rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny w zakresie zniesienia zakazu stosowania kar cielesnych wobec małoletnich; w punkcie czwartym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim w zakresie art. 35 ust. 3; w punkcie piątym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w zakresie art. 458^{2}, art. 479^{55} i art. 479^{66} oraz zmiany ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zakresie art. 95 ust. 1 pkt 7 oraz art. 104 ust. 2; w punkcie szóstym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 59 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy poprzez umożliwienie zmiany nazwiska osobie, której małżonek zmarł po wystąpieniu przez któregokolwiek z małżonków o orzeczenie rozwodu, a przed jego orzeczeniem; w punkcie siódmym rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 24 § 3 oraz art. 921 § 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny w zakresie odwołania do prawa własności intelektualnej.

Przystępujemy do realizacji porządku posiedzenia. Proszę przedstawiciela ministra rodziny, pracy i polityki społecznej o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 29 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów. Jak rozumiem, odpowiedź będzie przedstawiana zdalnie, panie sekretarzu? Widzę przedstawicieli ministerstwa.

Bardzo proszę państwa o przedstawienie odpowiedzi. Czy państwo nas słyszą? Widzę, że jest reprezentacja Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii. Czy państwo nas słyszą? Widzimy państwa na ekranie, ale nic nie słyszymy. Zapraszamy do zabrania głosu i przedstawienia odpowiedzi ministra. Mamy połączenie telefoniczne. Proszę o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Iwona Michałek:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w odpowiedzi na dezyderat Komisji do Spraw Petycji informuję…

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Proszę, aby wyciszyli państwo u siebie transmisję z posiedzenia, bo jest sprzężenie. Słyszą państwo naszą transmisję i ponownie słychać ją przez telefon.

Sekretarz stanu w MRPiT Iwona Michałek:

Szanowni państwo, jeśli chodzi o ustawę o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów, chciałam poinformować, iż projekt nowelizacji tej ustawy jest na końcowym etapie opracowania. Chciałam jednoznacznie powiedzieć, iż w związku z tym, że Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej jest już w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii. Decyzją pana premiera Jarosława Gowina ten projekt trzeba jeszcze skonsultować z Ministerstwem Zdrowia i dopracować w nowym ministerstwie. Dlatego przedstawimy go państwu już po konsultacjach. Dzisiaj mogę powiedzieć, że trwają końcowe prace, ale jeszcze nie ma on ostatecznego kształtu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękujemy bardzo.

Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie stanowiska.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Temat jest trudny. Z odpowiedzi rysują się szanse na rozwiązanie tego problemu w bieżącej kadencji Sejmu. Z tego powodu wydaje się właściwą rzeczą przyjęcie tej odpowiedzi.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Petycję referowała pani poseł Małgorzata Prokop-Paczkowska. Niestety pani poseł nie ma i nie mieliśmy zgłoszenia.

Szanowni państwo, jest rekomendacja przyjęcia odpowiedzi na dezyderat nr 29 naszej Komisji skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja przyjęła odpowiedź. Dziękuję bardzo. Dziękuję państwu z ministerstwa.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Dziękuję państwu z ministerstwa. Bardzo proszę pana posła Marcina Duszka o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych w zakresie art. 39.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedmiotem petycji z 23 lutego 2020 r. jest nadanie nowego, całkowicie jednoznacznego brzmienia art. 39 ust. 5 ustawy z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Ten przepis zawiera delegację ustawową dotyczącą wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia określającego szczegółowe zasady organizowania i działania kas zapomogowo-pożyczkowych, a także obowiązki zakładów pracy w tym zakresie. Autor postuluje, aby ustawa rozstrzygała, czy kasa zapomogowo-pożyczkowa jest osobą prawną oraz czy dopuszczalne jest tworzenie międzyzakładowych kas zapomogowo-pożyczkowych. Żądanie opiniowanej petycji mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu. Petycja spełnia wymogi formalne. Opiniowana petycja zawiera kilka postulatów odnoszących się do art. 39 ustawy o związkach zawodowych, w szczególności ust. 5. Z tego powodu zasadne jest osobne odniesienie się do każdego z nich. Jeśli chodzi o zarzut wadliwej redakcji przywołanego przepisu, należy co do zasady podzielić stanowisko autora petycji.

Drugi z zarzutów sformułowanych przez autora petycji odnosi się do braku wytycznych w delegacji ustawowej zawartej w art. 39 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych również jest trafny. Ewentualne podjęcie prac legislacyjnych nad dostosowaniem art. 39 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych do obowiązujących rozwiązań konstytucyjnych będzie również wymagało rozważenia konieczności opracowania przez uprawniony organ nowego rozporządzenia wykonawczego.

Pozostałe dwa postulaty autora opiniowanej petycji dotyczące przesądzenia w ustawie kwestii osobowości prawnej kas zapomogowo-pożyczkowych, a także dopuszczalności tworzenia kas międzyzakładowych nie są związane z art. 39 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych. Drugi ze wskazanych postulatów – to jest przesądzenie dopuszczalności – należy uznać za niezasadny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. W tej sprawie mamy zgłoszenie przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii. Bardzo proszę o przedstawienie państwa stanowiska.

Sekretarz stanu w MRPiT Iwona Michałek:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w tej sprawie… odpowiedzi udzieli dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii pan Marek Waleśkiewicz.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Prosimy pana dyrektora o zabranie głosu.

Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MRPiT Marek Waleśkiewicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest art. 39 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych, który jest podstawą wydania rozporządzenia Rady Ministrów z 1992 roku w sprawie pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy. Chce państwa poinformować, że minister właściwy do spraw pracy…

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Niestety, panie dyrektorze, bardzo słabo pana słyszymy. Trudno zrozumieć pana wypowiedź. Słyszymy, że pan mówi, ale nie dociera to do nas w sposób komunikatywny.

Dyrektor departamentu MRPiT Marek Waleśkiewicz:

A teraz lepiej?

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Zdecydowanie lepiej. Proszę mówić do telefonu. Nie na systemie głośnomówiącym, ale normalnie, do telefonu, bo wtedy dźwięk będzie dużo lepszej jakości.

Dyrektor departamentu MRPiT Marek Waleśkiewicz:

Szanowny panie przewodniczący, uprzejmie informuję, że w ministerstwie został przedstawiony projekt ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych. Ten projekt jest ujęty w wykazie prac rządu pod numerem UD80. Projekt przygotowaliśmy w związku z nowelizacją ustawy o związkach zawodowych, która miała miejsce w 2018 r. Rozszerzyła ona prawo do zrzeszania się w związkach zawodowych nie tylko na pracowników, lecz także osoby wykonujące pracę na podstawie innych umów, jak umowy zlecenia czy prowadzących działalność gospodarczą. Zmiana ta dotyczyła również przepisów w zakresie kas zapomogowo-pożyczkowych. Zmieniono pojęcie „pracownicy” na „osoby wykonujące pracę zarobkową”. Zmieniono też nazwę kas zapomogowo-pożyczkowych, pomijając przymiotnik „pracownicze”. Chodziło o umożliwienie członkostwa w kasach także osobom zatrudnionym u pracodawcy, niebędącymi pracownikami.

Dlaczego nie zdecydowaliśmy się na nowelizowanie rozporządzenia, lecz na napisanie nowej ustawy? Duża część przepisów znajdujących się w rozporządzeniu, które było wydane w 1992 r., ma charakter przepisów ustawowych. Wprowadzanie tych przepisów do ustawy o związkach zawodowych uznaliśmy za niecelowe. Gubiło to sens, aby wprowadzać dodatkowy rozdział o kasach zapomogowo-pożyczkowych w ustawie o związkach zawodowych. Zdecydowaliśmy się na napisanie nowej ustawy o kasach zapomogowo-pożyczkowych, co ułatwi adresatom norm prawnych ich stosowanie i przyczyni się do upowszechnienia instytucji KZP, jeśli będzie to uregulowane aktem ustawowym. W tej ustawie zawarte są także kwestie poruszane w petycji, którą rozpatrujemy. Jeśli chodzi o kwestię tworzenia kas międzyzakładowych, jest to zawarte w projektowanym art. 7. Przewiduje on możliwość utworzenia kas, jeśli u danego pracodawcy przynależność do KZP zadeklaruje mniej niż 10 osób. Ten przepis po uwagach zmodyfikujemy i kasy będzie można tworzyć nie tylko, gdy jest mniej niż 10 osób, lecz także gdy większa liczba osób się na to zdecyduje i będą one mogły mieć charakter międzyzakładowy.

Następny wniosek zawarty w petycji dotyczył zdolności prawnej kas. To również regulujemy w art. 8 projektu ustawy. Zaproponowaliśmy przepis, że w zakresie niezbędnym do realizacji celów statutowych KZP może ona nabywać prawa i zaciągać zobowiązania oraz pozywać i być pozywana. Dzięki temu przepisy nie będą już pozostawiały wątpli-

wości co do zdolności KZP do zawierania umów np. umowy rachunku bankowego czy też zdolności sądowej.

Aktualnie ten projekt znajduje się na końcowym etapie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych. Jesteśmy w trakcie opracowywania uwag zgłoszonych do tego projektu. Po opracowaniu nowej wersji projektów zostanie on przedstawiony na posiedzeniu Komitetu Stałego Rady Ministrów. Wydaje się, że w ten sposób petycja została z naszej strony pozytywnie rozpatrzona. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Panie dyrektorze, czy mógłby pan jeszcze powiedzieć, jaki jest terminarz planowanych prac. Kiedy można się spodziewać, że rząd przyjmie ten projekt i zostanie skierowany do Sejmu?

Dyrektor departamentu MRPiT Marek Waleśkiewicz:

Po konsultacjach międzyresortowych i społecznych ten projekt został opracowany w departamencie i przesłany był mi dziś rano przez pracowników Wydziału Prawno-Legislacyjnego departamentu, już w wersji zmienionej w wyniku uwag. Teraz muszę mieć trochę czasu, wraz z kierownictwem resortu, do zapoznania się z nową wersją projektu. Trudno powiedzieć. Jesteśmy w trakcie małej reorganizacji w związku z przejściem do nowego ministerstwa. Nie będziemy oczywiście tego pozostawiali bez biegu. W możliwie szybkim terminie ten projekt zostanie skierowany do dalszych prac.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Proszę pana Krzysztofa Patera, naszego stałego doradcę, o przedstawienie stanowiska w sprawie objętej petycją.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Wydaje się, że biorąc pod uwagę stan faktyczny, czyli faktycznie przygotowany projekt w ministerstwie, nie ma potrzeby podejmowania działań przez Komisję. Te działania ministerstwa idą zdecydowanie dalej i modyfikują ustawę lepiej, niż marzyłby autor petycji. W związku z tym proponuję nie uwzględniać tego żądania, aby nie dublować pracy.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę.

Bardzo proszę pana posła referenta o podsumowanie i rekomendację.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

W związku z udzieloną przed chwilą przez ministerstwo odpowiedzią postuluję o nieuwzględnianie żądania będącego przedmiotem petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, jest rekomendacja oparta o stanowisko przedstawione przez obecne ministerstwo pracy i deklaracja finalizowania prac realizujących postulaty zawarte w petycji. Rekomendacja jest, aby w tych okolicznościach nie uwzględnić żądania będącego przedmiotem petycji, gdyż prace są już de facto na dużo bardziej zaawansowanym etapie. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Przechodzimy do kolejnego punktu. To petycja w sprawie zmiany ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny w zakresie zniesienia zakazu stosowania kar cielesnych wobec małoletnich. Przypadło mi referowanie tej petycji i muszę państwu powiedzieć z wielką ulgą, iż petycja została wycofana. Myślę, że to byłby smutny czas, gdybyśmy mieli debatować nad dopuszczalnością bicia dzieci. Na szczęście wnioskodawca się zreflektował, bo skierował do Komisji oświadczenie, że cofa petycję skierowaną do Sejmu, postulującą uchwalenie zmian w celu zniesienia zakazu stosowania kar cielesnych wobec dzieci.

W tej sytuacji zgodnie z regulaminem proponuję podjąć decyzję o nieuwzględnieniu żądania będącego przedmiotem petycji. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie

słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję. Wyrażę tylko nadzieję, aby już nigdy więcej tego typu postulaty nie wpływały do polskiego parlamentu.

Szanowni państwo, kolejną petycję referuje pan przewodniczący Jacek Świat. To petycja w sprawie zmiany ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim w zakresie art. 35 ust. 3. Bardzo proszę pana przewodniczącego o przedstawienie petycji.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przed nami petycja złożona przez naszego stałego dostawcę petycji, pana Sebastiana Adamowicza, który postuluje zmianę w art. 35 ust. 3 ustawy o Narodowym Banku Polskim. Przepis ten przewiduje obecnie, że prezes NBP określa w drodze zarządzenia zasady i tryb postępowania przy zatrzymywaniu znaków pieniężnych. Chodzi tu o zatrzymywanie znaków pieniężnych podejrzanych co do ich autentyczności. Reguluje on też sprawy dalszego postępowania w takich sytuacjach.

Wnioskodawca wskazuje, że zarządzenie prezesa NBP jest aktem wewnętrznym, a więc może zobowiązywać wyłącznie podmioty organizacyjnie podległe prezesowi NBP i nie jest aktem prawnym o znaczeniu powszechnym. Autor petycji proponuje następujący zapis: „Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z prezesem NBP, ministrem sprawiedliwości, ministrem właściwym do spraw wewnętrznym określa w drodze rozporządzenia zasady i tryb postępowania przy zatrzymywaniu znaków pieniężnych”.

Rzeczywiście przekonanie autora petycji jest absolutnie słuszne. Akt wewnętrzny nie może kształtować praw i obowiązków podmiotów, obywateli, którzy nie podlegają mu organizacyjnie. Jedyną formą aktów prawnych, przewidzianych przez konstytucję o charakterze wykonawczym, które mają charakter źródła prawa powszechnie obowiązującego, są rozporządzenia. Muszą one oczywiście mieć swoją ustawową delegację i kierunkowe określenie zakresu, w jakim mają obowiązywać.

Ta sprawa była przedmiotem narady Trybunału Konstytucyjnego w czerwcu 2000 r. Sąd konstytucyjny uznał, że brak podstaw do przejęcia kompetencji prawotwórczych NBP do wydawania aktów normatywnych, powszechnie obowiązujących, ale warunkowo wedle trybunału jest to dopuszczalne w przypadku banków państwowych. W zasadzie nie ma możliwości, aby te przepisy obowiązywały banki komercyjne.

Niewątpliwie zgłoszony postulat jest zasadny. Odnosi się do niego również pismo, które dostaliśmy przed chwilą, złożone przez członka zarządu NBP, pana Szałamachę. Potwierdza on słuszność zastrzeżenia, które uczynił autor petycji. Przedstawiciel NBP zauważył, że zmiana ustawodawcza powinna być nieco inaczej skonstruowana niż proponuje autor petycji. W tym artykule powinno być wskazanie, że NBP powinien upoważnić do wydania rozporządzenia ministra sprawiedliwości, działającego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii prezesa NBP. Przypomnę, że to minister sprawiedliwości nadzoruje służby zajmujące się ściganiem drukowania fałszywych pieniędzy. Wszyscy jesteśmy zgodni, że obecnie istniejącą ustawę należy możliwie pilnie poprawić i nadać jej właściwy kształt.

Myślę, że nasza Komisja byłaby w stanie stworzyć projekt odpowiedniej poprawki do ustawy o NBP. Sądzę, że musimy zacząć od dezyderatu do premiera. Sprawa dotyczy kilku resortów. Dezyderat byłby z prośbą o opinię i zapytaniem, czy ktoś już takich działań nie podjął. To wszystko.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję panu przewodniczącemu. Bardzo proszę przedstawiciel ministra finansów, która łączy się z nami telefonicznie. Bardzo proszę o przedstawienie się i zaprezentowanie stanowiska w tej sprawie.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Ministerstwa Finansów Katarzyna Przewalska:

Halo?

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Witamy. Słyszymy panią.

Dyrektor departamentu MF Katarzyna Przewalska:

Dzień dobry. Katarzyna Przewalska, Ministerstwo Finansów.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Proszę o przedstawienie stanowiska.

Dyrektor departamentu MF Katarzyna Przewalska:

Zgadzamy się z opinią Narodowego Banku Polskiego oraz opinią biura studiów i ekspertyz sejmowych. Co do szczegółów regulacji pewnie zajmiemy stanowisko na późniejszym etapie, ale kierunkowo popieramy tę propozycję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję, pani dyrektor.

Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o stanowisko.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Podzielam pogląd pana posła o wniesieniu inicjatywy ustawodawczej. Generalnie przy aktach wykonawczych do prawa bankowego kluczową rolę odgrywa minister finansów, wydając najwięcej rozporządzeń. Proponuję przygotować projekt z tymi wytycznymi, bez pisania dezyderatu i go przedłożyć. Jeśli w trakcie prac we właściwej komisji resorty dojdą do wniosku, że należy w nim coś zmodyfikować, to normalna procedura sejmowa nie powoduje żadnych problemów, ponieważ materia ma charakter konstytucyjny. Gdy mamy wątpliwości konstytucyjne, nigdy nie wiadomo, co się zdarzy. Pan poseł słusznie zauważył, że temat jest pilny. Myślę, że lepiej byłoby ruszyć z projektem ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Bardzo proszę.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Myślę, że to jest możliwe, przy czym w moim przekonaniu trzeba pójść tropem wyznaczonym w opinii przedstawiciela NBP, a więc z uwzględnieniem uwag, które w tej wypowiedzi się znalazły, czyli należy upoważnić do wydawania rozporządzeń ministra sprawiedliwości jako właściwego do ścigania przestępstw pieniężnych.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Jak rozumiem, rekomendacja jest, aby Komisja podjęła pracę w tej sprawie i przygotowała projekt ustawy. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja postanowiła w sprawie zreferowanej przez pana przewodniczącego wystąpić z projektem ustawy.

Dziękuję. Przechodzimy do kolejnego punktu naszego porządku: petycja w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w zakresie art. 458^2, art. 479^{55} i art. 479^{66} oraz zmiany ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zakresie art. 95 ust. 1 pkt 7 oraz art. 104 ust. 2. Bardzo proszę o przedstawienie petycji pana posła Marcina Duszka.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, petycja została wniesiona przez osobę fizyczną w interesie publicznym. Zawiera wniosek o dokonanie zmian w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego. Postulaty polegają na zmianie art. 458^2, § 1 pkt 3 poprzez rozszerzenie katalogu spraw zaliczanych do spraw gospodarczych oraz zmianie art. 479^{55} i art. 479^{66} poprzez skorygowanie zawartych tam odesłań do innych przepisów k.p.c.

Autor petycji stwierdza, że zmiany mają charakter porządkujący i nie rozwija szczegółowej argumentacji. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu i spełnia wymogi formalne.

Art. 458^2 k.p.c. zamieszczony jest w dziale IIa – Postępowanie w sprawach gospodarczych. Zakres zastosowania tego postępowania obejmuje sprawy gospodarcze, które należą do trybu procesowego, a jego specyfikę określa rodzaj rozpoznawanych spraw oraz powierzanie rozpoznawania tych spraw sądom gospodarczym. Wskazany w petycji art. 458 § 1 pkt 3 k.p.c. dotyczy dwóch kategorii spraw: podlegających rozpatrzeniu

w trybie procesowym spraw ze stosunku spółki, czyli spraw, które dotyczą spółek handlowych. Jeśli jedno z postępowań odrębnych, uregulowanych w k.p.c., czyli postępowanie w sprawach gospodarczych obejmuje sprawy z tytułu odpowiedzialności cywilnej w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, to powinno także obejmować sprawy z tytułu odpowiedzialności cywilnej w prostej spółce akcyjnej, co do której projektodawca wypowiada się, że zostały uregulowane w sposób analogiczny. Dokonanie takiej zmiany nie ma charakteru porządkującego i wymaga decyzji merytorycznej, w tym rozważenia, na ile szczególny charakter prostej spółki akcyjnej wpływa na odrębności w zakresie trybu rozpatrywania spraw.

Druga propozycja zmian w k.p.c. dotyczy art. 479^{55}. Przepisy dotyczą zażalenia na postanowienia prezesa UKE i URE i zawierają odesłania do innych przepisów k.p.c. Zmiany w art. 95 ust. 1 pkt 7 oraz art. 104 ust. 2 mają polegać na zastąpieniu zawartego tam pojęcia „organizacji społecznej" pojęciem „organizacji pozarządowej". Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę o przedstawienie stanowiska pana Krzysztofa Patera.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Podzielam opinię BAS-u, że zdecydowana większość zmian ma charakter porządkowy. Zmiana art. 458^2 § 1 pkt 3 ma charakter merytoryczny i dotyczy prostej spółki akcyjnej. Wydaje się, że jest to zmiana zasadna. Komisja ma dwa scenariusze: albo od razu podejmuje decyzję o inicjatywie ustawodawczej, ponieważ tu mamy zmianę merytoryczną i przy okazji zmiany porządkowe, albo wystąpi z dezyderatem do ministra sprawiedliwości, który jest gospodarzem ustawy, o ocenę tej propozycji. Każdy z tych scenariuszy jest dobry.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie? Nie słyszę.

Panie pośle, bardzo proszę o rekomendację.

Poseł Marcin Duszek (PiS):

Jeśli mogę, rekomenduję wystąpienie z dezyderatem do ministra sprawiedliwości o ocenę tej propozycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Jest rekomendacja, abyśmy wystąpili w tej sprawie z dezyderatem do ministra sprawiedliwości. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnego punktu: rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 59 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy poprzez umożliwienie zmiany nazwiska osobie, której małżonek zmarł po wystąpieniu przez któregokolwiek z małżonków o orzeczenie rozwodu, a przed jego orzeczeniem. Petycję referuje pan poseł Marek Hok, który połączył się z nami zdalnie.

Witamy, panie pośle. Bardzo prosimy o przedstawienie petycji.

Poseł Marek Hok (KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, autorem petycji jest pan Jan Norbert Nowak, który wyraził zgodę na podanie imienia i nazwiska.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Panie pośle, słabo pana słyszymy. Czy może pan przybliżyć mikrofon, abyśmy pana lepiej słyszeli?

Poseł Marek Hok (KO):

Czy teraz jest lepiej?

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Tak.

Poseł Marek Hok (KO):

Przedmiotem petycji jest żądanie zmiany art. 59 ustawy z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy w taki sposób, aby prawo do zmiany nazwiska przysługiwało również osobie, której małżonek zmarł po wystąpieniu przez jednego z małżonków o orzeczenie rozwodu, a przed orzeczeniem rozwodu przez sąd. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu. Spełnia również wymogi formalne.

Szanowni państwo, na gruncie obowiązujących regulacji zmiana nazwiska, zarówno jego pisowni, jak i też brzmienia, może nastąpić wyłącznie w sytuacjach wyraźnie przewidzianych przepisami prawa i jest możliwa jedynie z inicjatywy osoby zainteresowanej. Może też być dokonana w trybie administracyjnym na wniosek osoby zainteresowanej oraz w trybie cywilnym, mającym ścisły związek z zaistnieniem konkretnych zdarzeń prawnych. W pierwszym ze wskazanych trybów zasady zmiany nazwiska na inne właściwość organów administracji publicznej w tym zakresie, a także tryb postępowania w sprawach zmiany nazwiska określają przepisy ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska.

W myśl art. 4 ust. 1 tego aktu zmiany nazwiska można dokonać wyłącznie z ważnych powodów, w szczególności, gdy dotyczą one zmiany nazwiska ośmieszającego lub nielicującego z godnością człowieka, na nazwisko używane, na nazwisko, które zostało bezprawnie zmienione lub na nazwisko noszone zgodnie z przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo również się posiada. Zgodnie z art. 9 ust. 1 o zmianie imienia i nazwiska zmiana nazwiska następuje na wniosek osoby ubiegającej się. Wniosek o zmianę nazwiska składa się do wybranego kierownika urzędu stanu cywilnego, który podejmuje decyzję o zmianie nazwiska lub odmowie jego zmiany.

Zmiana nazwiska jest możliwa na gruncie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Zmiana nazwiska może nastąpić w związku z zawarciem małżeństwa. Uznaje się ponadto, iż wyrok unieważniający małżeństwo wywiera skutek wsteczny w odniesieniu m.in. do nazwiska.

Uczyniony przedmiotem petycji art. 59 ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy stanowi, że w ciągu 3 miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia rozwodu małżonek rozwiedziony, który wskutek zawarcia małżeństwa zmienił swoje dotychczasowe nazwisko, może przez oświadczenie złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego może powrócić do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa. Uprawnienie powrotu do nazwiska po orzeczeniu rozwodu przysługuje również żonie, jak i mężowi. Skorzystanie z tego uprawnienia jest możliwe wyłącznie w przypadku małżonka, który zmienił swoje nazwisko po zawarciu małżeństwa.

W obecnym stanie prawnym złożenie oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem małżeństwa biegnie od momentu uprawomocnienia się orzeczenia rozwodu. Jeśli rozwód nie zostanie orzeczony, brak jest podstaw złożenia takiego oświadczenia. Wykluczone jest jego złożenie także wówczas, gdy do orzeczenia rozwodu nie doszło na skutek śmierci jednego z małżonków, która nastąpiła po wystąpieniu orzeczenia rozwodu. Co istotne, w takim przypadku istnieje możliwość wnioskowania o zmianę nazwiska, ale w trybie administracyjnym przewidzianym przepisami ustawy o zmianie imienia i nazwiska, gdyż mogą tu zachodzić ważne powody w rozumieniu art. 4 ust. 1 tego aktu. Nie jest zatem wykluczona możliwość powrotu do nazwiska noszonego przed ślubem przez osobę, która chciała się rozwieść i identyfikuje nazwisko nabyte w związku z zawarciem małżeństwa negatywnie. W świetle obowiązujących przepisów brak jest przeszkód prawnych, aby ustawodawca dokonał zmiany uregulowań ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy w sposób postulowany w petycji. Warto poprzedzić decyzję o nowelizacji przepisów kodeksowych, które z założenia mają charakter sztywny, analizą praktyki stosowania przepisów ustawy o zmianie imienia i nazwiska w tego typu sytuacjach.

Komisja może oczekiwać przedstawienia sprawozdana lub udzielenia informacji o skali opisanego w petycji problemu i być może potwierdzi niedostatki obowiązujących regulacji prawnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo panu posłowi. W tej sprawie mamy zgłoszenie pani naczelnik z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, pani Agnieszki Ostrowskiej-Prażmowskiej. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Naczelnik Wydziału Rejestracji Stanu Cywilnego w Departamencie Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Agnieszka Ostrowska-Prażmowska:

Dzień dobry państwu. Chciałam sprostować jedną kwestię. Nie uzyskałam zgody, aby prezentować stanowisko w imieniu ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Prosimy zatem o pani opinię w tej sprawie.

Naczelnik wydziału w departamencie MSWiA Agnieszka Ostrowska-Prażmowska:

Szanowna Komisjo, bardzo przepraszam, skonsultuję to z przełożonymi, bo nie dostałam upoważnienia, aby zaprezentować stanowisko w imieniu ministra spraw wewnętrznych i administracji. Miałam tylko się przysłuchiwać państwa debacie.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję, jasne, to będzie się pani dalej przysłuchiwać. Proszę o stanowisko pana Krzysztofa Patera.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Wydaje się, że petycja merytorycznie jest zasadna. W ślad za tym, co pan poseł sprawozdawca powiedział, wskazane jest rzeczywiście uzyskanie informacji, które także w przypadku, gdyby Komisja podjęła decyzję o inicjatywie ustawodawczej, byłyby bardzo przydatne do przygotowania projektu i uzasadnienia. Myślę, że ważna jest informacja o skali zjawiska zmiany nazwiska. Wydaje się, że sytuacje, w których osoby opisane w petycji wnoszą o zgodę na zmianę nazwiska, mają charakter marginalny. Warto uzyskać taką informację.

Po drugie, potrzebna jest ocena, jak z punktu widzenia praktycznego, technicznego i operacyjnego mogłoby wyglądać postulowane w petycji rozwiązanie. Umiera aktualny małżonek, ale często gdzie indziej, bez kontaktu i pozostaje kwestia udowodnienia terminu. Mamy 3 miesiące po rozwodzie na złożenie oświadczenia. W związku z tym, że sprawa może leżeć w gestii nie tylko MSWiA, lecz także mowa tu o ministrze sprawiedliwości, proponuję, aby ten dezyderat skierować do prezesa Rady Ministrów. Pozwoli to uzyskać informacje od wszystkich resortów.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę.

Proszę pana posła Marka Hoka o podsumowanie i rekomendację.

Poseł Marek Hok (KO):

Dziękuję bardzo za informację. Wydaje mi się, że najlepszym rozwiązaniem jest wystąpienie z dezyderatem do premiera i złożenie sprawozdania dotyczącego ze skali problemu. Sugeruję skierowanie dezyderatu do prezesa Rady Ministrów.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Jest rekomendacja, abyśmy w sprawie objętej petycją wystąpili z dezyderatem do prezesa Rady Ministrów. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do ostatniego punktu tego posiedzenia: petycji w sprawie zmiany art. 24 § 3 oraz art. 921 § 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny w zakresie odwołania do prawa własności intelektualnej. Petycję przedstawi pan poseł Rajmund Miller, który łączy się z nami zdalnie.

Bardzo proszę, panie pośle, oddaję panu głos.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest żądanie zmiany art. 24 § 3 oraz art. 921 § 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny poprzez zmianę słów „w prawie wynalazczym" na słowa „w prawie własności przemysłowej" oraz słów

„praw autorskich albo praw wynalazczych" na słowa „praw własności intelektualnej". Zmiana ma – zdaniem wnoszącego petycję – charakter porządkowy i służy „unowocześnieniu" przepisów k.c. w zakresie odwołania do prawa własności intelektualnej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Panie pośle, przerywa panu połączenie.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Petycja spełnia wymogi formalne. Szanowni państwo, powrócę do tematu intelektualnej wartość i własności przemysłowej. Te wartości kiedyś były rozdzielone. Art. 2 konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych wyróżnia wartość intelektualną. Konwencja paryska o ochronie własności przemysłowej określa odrębnie pojęcie własności przemysłowej. Dopiero w 1994 r. nastąpiło scalenie tych dwóch pojęć. Taka szeroka definicja własności intelektualnej znajduje się w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie własności intelektualnej. Pojęcie własności intelektualnej w dyrektywie europejskiej obejmuje również prawo własności przemysłowej.

Chciałbym odnieść się do tego, jak obecnie wygląda prawo w Polsce w tym zakresie. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego wprowadziła dział „Postępowanie w sprawach własności intelektualnej". Przepisy tego działu stosuje się w sprawach o ochronę praw autorskich i pokrewnych, o ochronę praw własności przemysłowej oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych, które ustawodawca definiuje jako sprawy własności intelektualnej. Należy podkreślić, iż w polskim ustawodawstwie brakuje legalnej definicji pojęcia własności intelektualnej. Wprowadzenie przepisów do Kodeksu cywilnego miało jedynie charakter zmiany systemowej. Wobec tego należy stwierdzić, że konieczne jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej celem przeprowadzenia prac legislacyjnych w tym przedmiocie jako całości. Projektodawca ma rację w tym zakresie, w którym dopomina się o zmiany legislacyjne, ale to jedynie zmiany wyrywkowe. Proponowałbym podjąć inicjatywę…

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Panie pośle, może gdyby pan wyłączył obraz, mielibyśmy lepszy dźwięk. Przerywa pana wypowiedź. Proszę wyłączyć obraz, może będzie łatwiej.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Wyłączyłem. Może teraz będzie lepiej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Teraz pana słyszymy zdecydowanie lepiej.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Wnioski końcowe. Ponieważ nie ma prawnie określonej własności intelektualnej, na którą powołujemy się w Kodeksie cywilnym, celem uporządkowania prawa należałoby podjąć działania legislacyjne celem określenia tej wartości. Projektodawca naszej petycji odnosi się tylko wyrywkowo do pewnych zapisów. Moim zdaniem należy zaproponować podjęcie inicjatywy ustawodawczej celem prawnego określenia własności intelektualnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję.

Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie opinii w tej sprawie.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Podzielam pogląd pana posła, że propozycje zawarte w petycji nie mają wyłącznie charakteru porządkowego i technicznego. Ponieważ sprawa dotyczy Kodeksu cywilnego, wydaje się, że właściwym odbiorcą dezyderatu o rozważenie kwestii prac nad definicją, o której wspomniał pan poseł, i ocenę propozycji zawartych w petycji, powinien być minister sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę.

Proszę pana posła Millera o końcowe uwagi i rekomendację.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Absolutnie się zgadzam. Moje rekomendacje są identyczne jak pana Patera.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Zatem jest rekomendacja, by w sprawie objętej petycją wystąpić z dezyderatem do ministra sprawiedliwości. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Za 10 minut rozpoczniemy kolejne, ostatnie dzisiejsze posiedzenie. Myślałem, że jest 12:30… W takim razie dziękuję za udział w tym posiedzeniu. O godzinie 13:00 odbędzie się kolejne, ostatnie dzisiejsze posiedzenie, na które już teraz zapraszam.

Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.